

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Ured za reviziju budžeta-proračuna FBiH
Sarajevo

UR: 024, 023-04/02

IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA/IZVJEŠĆA
NA DAN 31.12.2001.GODINE

FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANSIJA/FINANCIJA
CARINSKE UPRAVE
SARAJEVO

Sarajevo, maj/svibanj 2002. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANSIJA/FINANCIJA
CARINSKE UPRAVE
SARAJEVO**

IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća Federalnog ministarstva finansija/financija - **Carinske uprave**, iskazanih na stranicama 1 do 15 Izvještaja/Izvješća o obavljenoj reviziji finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća na dan 31.12.2001.godine. Za ove izvještaje/izvješća odgovoran je menadžment Carinske uprave. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske/financijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji podkrepljuju iznose i objave u finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća. Vjerujemo da je provedena revizija prikupila dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za naše mišljenje.
3. Ostvareni rashodi i izdaci Carinske uprave u odnosu na planirane rashode i izdatke Odlukom o izmjenama i dopunama budžeta/proračuna FBiH za 2001.godinu veći su za 5,348.579,00 KM. U skladu sa Zakona o budžetu/proračunu u FBiH, Zakonom o izvršenju budžetu/proračunu u FBiH za 2001. godinu, kao i preporukom Ureda za reviziju budžeta/proračuna FBiH datoj u Izvještaju/Izvješću o obavljenoj reviziji finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2000. godinu, Carinska uprava je sredstva budžeta/proračuna mogla trošiti samo za namjene određene budžetom/proračunom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.
4. **Carinska uprava – carinarnice poduzimale su radnje koje su u suprotnosti sa članom 18. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i Naredbom o uplatnim računima prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH, načinu uplaćivanja tih prihoda, načinu i rokovima za raspoređivanje tih prihoda korisnicima i izvještavanju korisnika o njima za 2001. godinu ("Sl. novine FBiH ", br. 55/00), prikupljene i naplaćene javne prihode, na evidentnim i depozitnim računima Carinske uprave – carinarnica, koji pripadaju Budžetu/Proračunu i koji su se trebali obavezno uplaćivati na račune javnih prihoda**

Federalnog budžeta/proračuna, koristili su za:

- finansiranje tekućih izdataka u iznosu od 2,283.630,00 KM u toku 2001. godine, sa depozitnog računa Carinske uprave, od čega iznos od 972.770,00 KM nije vraćen, kao i iznos od 49.385,00 KM koji je knjižen kao prihod,
 - plaćanje dijela obaveza u iznosu od 639.788,78 KM po Ugovoru o kupoprodaji poslovnog objekta u Mostaru, sa evidentnog računa Carinarnice Mostar,
 - plaćanje obaveza u iznosu od 379.764,00 KM po Ugovoru o kupnji poslovnog prostora u Grudama, sa evidentnog računa Carinarnice Grude,
 - plaćanje dijela obaveze u iznosu od 219.563,32 KM, po Ugovoru o kupnji poslovnog prostora u Tomislavgradu, sa evidentnog računa Carinarnice Tomislavgrad,
5. Plaćene obaveze, po Ugovorima za kupovinu poslovnog prostora u Tomislavgradu, Grudama i Mostaru, za potrebe carinarnica, sa evidentnih računa carinarnica, Carinska uprava nije evidentirala u skladu sa članom 24. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i članom 4. i 13. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, u knjigovodstvu i finansijskim/financijskim izvještajima/ izvješćima u 2001. godini,
6. Carinska uprava je postupila suprotno članu 47. Zakona o budžetu-proračunu u FBiH, članovima 65. 66. i 67 Pravilnika o knjigovodstvu proračuna-budžeta u FBiH, kojima je propisana obaveza budžetskih/proračunskih korisnika da najmanje jednom godišnje (31 decembra/prosinca tekuće godine) usklade stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom).
Odluku o formiranju komisija za popis sredstava, izvora sredstava, tuđih sredstava zatečenih na dan popisa, sredstava i obaveza Federalnog budžeta/proračuna, u Carinskoj upravi-carinarnicama donio je direktor dana 04.12.2001.godine, međutim Centralna popisna komisija nije sačinila Konačni izvještaj o rezultatima obavljenog popisa, koji bi se potvrdio Odlukom direktora, iz razloga što popisna komisija u Upravi nije izvršile popis, a komisije u carinarnicama su djelimično izvršile popis, utvrđen Odlukom direktora,
7. Carinska uprava nije sačinila godišnji obračun i dostavila ga nadležnom ministarstvu u skladu sa članom 49. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH. Glavni finansijski/financijski izvještaji/ izvješća Carinske uprave ne pružaju tačan pregled prihoda i primitaka, izdataka i drugih plaćanja, kao i stanje gotovine, potraživanja, stalnih sredstava, obaveza i izvora sredstava u skladu sa članom 24. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH iz sledećih razloga:
- knjigovodstvo Carinske uprave se u skladu sa Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Carinske uprave FBiH se trebalo voditi u Carinskoj upravi i organizacionim jedinicama (carinarnicama), međutim carinarnice u Grudama, Goraždu i Novom Travniku nisu vodile obavezne računovodstvene knjige dnevnik transakcija i glavnu knjigu,
 - fiskalnu 2001. godinu, Carinska uprava nije završila sa 19.01.2001. godine u skladu sa Odlukom o produženju fiskalne 2001.godine koju je donijela Vlada FBiH, produžila poslovanje,
 - finansijski/financijski izvještaji/izvješća za 2001.godinu Carinske uprave sastavljeni su na osnovu knjigovodstvene evidencije Uprave i dostavljenih (nekompletnih) finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća organizacionih jedinica-carinarnica, osim carinarnice Grude koja nije sačinila finansijske/financijske izvještaje/izvješća za 2001. godinu,
 - iskazane doznake sredstava iz budžeta/proračuna, u finansijskim/financijskim izvještajima/ izvješćima organizacionih jedinica-carinarnica, nisu usaglašene sa doznakama koje su u knjigovodstvu Uprave evidentirane na doznakama nižim potrošačkim jedinicama (carinarnicama),

8. Po našem mišljenju, zbog učinaka navedenih pod tačkama od 3 do 7 finansijski/financijski izvještaji/ izvješća, ne daju istinit i fer pregled o finansijskom/financijskom stanju korisnika budžeta/proračuna Federalnog ministarstva finansija/financija – **Carinske uprave** na dan.31.12.2001.godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA/IZVJEŠĆA
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANSIJA/FINANCIJA
CARINSKE UPRAVE
za 2001.godinu

Na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Sl.novine F. BiH", br. 48/99), obavljena je revizija finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća na dan 31.12.2001.god. **Federalnog ministarstva finansija/financija – Carinske uprave (u daljem tekstu: Carinska uprava).**

Reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za godinu koja se završava sa 19.01.2002.godine, obavili su:

- Munib Ovčina, dipl.ecc. – ovlašteni revizor
- Hajra Imširević, dipl.iur. – revizor

Revizija je obavljena u razdoblju od 27.05. do 10.06.2002. godine, sa prekidima, u prostorijama Carinske uprave i carinarnicama u Sarajevu, Tomislavgradu, Novom Travniku i Tuzli u prisustvu predstavnika:

- Dženana Sušić, – savjetnik direktora za finansije i računovodstvo Carinske uprave
- Jozo Piljić – šef odjela za kontrolu budžeta/proračuna Carinske uprave
- Marijo Nevjestić - upravitelj Carinarnice Tomislavgrad
- Ahmed Udovičić - šef odsjeka za finansijsko-materijalne i opće poslove Carinarnice Sarajevo
- Bekir Bajić - šef odsjeka za finansijsko-materijalne i opće poslove Carinarnice Novi Travnik
- Suada Beganović - šef odsjeka za finansijsko-materijalne poslove Carinarnice Tuzla

I OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA/IZVJEŠĆA ZA 2000.GODINU

Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH obavio je reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2000. godinu Carinske uprave, i sačinio Izvještaj/Izvješće o obavljenoj reviziji. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvještaju/Izvješću i Carinskoj upravi je predloženo da ih otkloni, odnosno preduzme određene radnje kako se nepravilnosti ne bih ponavljale u daljem poslovanju.

Revizijom finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2001. godinu utvrđeno je da Carinska uprava nije otklonila utvrđene nepravilnosti i postupila po datim preporukama u slučajevima: uplate svih ostvarenih vlastitih prihoda u budžet/proračun; isplate izdataka do visine utvrđene u budžetu/proračunu u njegovom posebnom dijelu; usklađivanje stanja sredstava u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom); priznavanja prihoda i primitaka u računovodstvenom razdoblju u kojem su mjerljivi i raspoloživi a rashoda u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala; da sve knjigovodstvene isprave budu potpisane od strane ovlaštene osobe; da se nabavka robe, obavljanje usluga i ustupanje radova vrši u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova, što je opisano u Izvještaju/Izvješću o obavljenoj reviziji.

II REVIZIJA FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA/IZVJEŠĆA ZA 2001.GODINU

1. OPŠTI/OPĆI PODACI O BUDŽETSKOM KORISNIKU

U skladu sa Zakonom o carinskoj službi FBiH («Sl. novine FBiH», br.46/00) poslove u oblasti carina u okviru prava i dužnosti Federacije Bosne i Hercegovine, vrši Federalno ministarstvo finansija/finansija i Carinska uprava Federacije Bosne i Hercegovine.

Carinska uprava je federalna uprava u sastavu Federalnog ministarstva finansija/finansija, koja u svom sastavu ima osnovne organizacijske jedinice i unutrašnje organizacijske jedinice. Osnovne organizacijske jedinice Carinske uprave su carinarnice, a unutrašnje organizacijske jedinice su: carinske ispostave, odsjek i carinski referati. Carinarnice su osnovane u svim kantonima, a unutrašnje organizacione jedinice se osnivaju po potrebi u privrednim i saobraćajnim centrima i na graničnim prijelazima.

Poslovi u radni zadaci Carinske uprave definisani su Zakonom o carinskoj politici BiH («Sl. glasnik BiH», br. 21/98), a odnose se na: carinjenje robe; nadzor nad carinskom robom; otkrivanje carinskih prekršaja, kaznenih djela i privrednih prestupa; otkrivanje deviznih prekršaja u međunarodnom putničkom prometu i pograničnom prometu sa inostranstvom; prikupljanje i obrada kao i praćenje statističkih podataka o uvozu i izvozu roba u carinsko područje BiH odnosno FBiH.

Unutrašnja organizacija i način rada Carinske uprave utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Carinske uprave FBiH, br. D-1730/2 od 01.10.1996. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Carinske uprave FBiH, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH, 18.01.2001. godine.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova iz nadležnosti Carinske uprave organizirane su osnovne organizacione jedinice: Kabinet direktora; Odjel interne kontrole; Sektor za poslove carinske tarife, carinsku vrijednost i međunarodnu saradnju; Sektor za carinsko upravne prekršajne poslove; Sektor za razvoj informacionih sistema; Sektor za računovodstvene poslove; Sektor za organizacione, kadrovske i opće poslove; Sektor za sprečavanje carinskih prijevара; Carinarnice, Carinske ispostave i Carinski referati.

Carinskom upravom rukovodi direktor Carinske uprave. U Carinskoj upravi imenuje se i zamjenik direktora koji u slučaju da direktor nije u mogućnosti da obavlja svoja ovlaštenja i obaveze, ili ako je mjesto direktora upražnjeno, dok novi direktor ne preuzme dužnost, zamjenjuje direktora i obavlja poslove utvrđene aktom o unutrašnjoj organizaciji.

Sjedište Carinske uprave je u Sarajevu, ulica Đoke Mazalića br.5.

Na dan 31.12.2001.godine u Carinskoj upravi bilo je uposleno 1143 radnika.

2. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski/financijski izvještaji/izvješća pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski/financijski izvještaji/izvješća odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine.Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Carinska uprava pridržavala Zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenju sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

3. NALAZI I PREPORUKE

3.1 USKLAĐENOST SA ZAKONSKIM PROPISIMA

U toku revizije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2001.godinu, revizijski tim je konstatovao da Carinska uprava nije postupila u skladu sa važećim zakonskim propisima, i to u sljedećim slučajevima:

- **Carinska uprava nije sačinila godišnji obračun i dostavila ga nadležnom ministarstvu u skladu sa članom 49. Zakona o budžetima/proračunima FBiH. Glavni finansijski/financijski izvještaji/ izvješća Carinske uprave ne pružaju tačan pregled prihoda i primitaka, izdataka i drugih plaćanja, kao i stanje gotovine, potraživanja, stalnih sredstava, obaveza i izvora sredstava u skladu sa članom 24. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH iz sledećih razloga:**
 - a) knjigovodstvo Carinske uprave se u skladu sa Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Carinske uprave FBiH trebalo voditi u Carinskoj upravi i organizacionim jedinicama (carinarnicama), međutim carinarnice u Grudama, Goraždu i Novom Travniku nisu vodile obavezne računovodstvene knjige: dnevnik transakcija i glavnu knjigu,
 - b) fiskalnu 2001. godinu, Carinska uprava nije završila sa 19.01.2001.godine u skladu sa Odlukom o produženju fiskalne 2001.godine koju je donijela Vlada FBiH,
 - c) finansijski/financijski izvještaji/izvješća za 2001.godinu Carinske uprave sastavljeni su na osnovu knjigovodstvene evidencije Uprave i dostavljenih (nekompletnih) finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća organizacionih jedinica–carinarnica, osim carinarnice Grude koja nije sačinila finansijske/financijske izvještaje/izvješća za 2001. godinu,
 - d) iskazane doznake sredstava iz budžeta, u finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima organizacionih jedinica-carinarnica, nisu usaglašene sa doznakama koje su u knjigovodstvu Uprave evidentirane na doznakama nižim potrošačkim jedinicama (carinarnicama),
 - e) na dan 31.12.2001. godine nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u računovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom),
- U skladu sa članom 8. Zakona o budžetu/proračunu u FBiH, članom 5. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH za 2001.godinu, Carinska uprava je bila obavezna uskladiti izdatke sa izdacima utvrđenim u budžetu/proračunu i uravnotežiti sa prihodima i primicima.
U odnosu na planirane rashode i izdatke Budžetom/ Proračunom FBiH za 2001.godinu i Odlukom o izmjenama i dopunama budžeta/proračuna u FBiH za 2001.godinu («Sl. novine FBiH » br.61/01) Carinska uprava je iskazala veće rashode i izdatke u odnosu na ostvarene prihode i primitke u iznosu od 5,348.579,00 KM,
- **Carinska uprava – carinarnice poduzimale su radnje koje su u suprotnosti sa članom 18. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH i Naredbom o uplatnim računima prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH, načinu uplaćivanja tih prihoda, načinu i rokovima za raspoređivanje tih prihoda korisnicima i izvještavanju korisnika o njima za 2001. godinu (“Sl. novine FBiH “, br. 55/00), prikupljene i naplaćene javne prihode, na evidentnim i depozitnim računima Carinske uprave – carinarnica, koji pripadaju Budžetu/Proračunu i koji su se trebali obavezno uplaćivati na račune javnih prihoda Federalnog budžeta/proračuna, koristili su za:**
 - a) sa depozitnog računa Carinske uprave, za finansiranje tekućih izdataka u 2001.godini, od čega iznos od 972.770,00 KM nije vraćen, kao i iznos od 49.385,00 KM koji je knjižen kao prihod,
 - b) plaćanje dijela obaveza, sa evidentnog računa 3525101000210063 Carinarnice Mostar, u iznosu od 639.788,78 KM po Ugovoru o kupoprodaji poslovnog objekta, br. D-13023 od

- 11.12.2000. godine, zaključenim između “Euro consulting” d.o.o. Mostar, i Carinske Uprave potpisanim od strane direktora,
- c) plaćanje obaveza po nalogu direktora Carinske uprave, sa evidentnog računa 3525301000210053 Carinarnice Grude u iznosu od 379.764,00 KM po Ugovoru o kupnji poslovnog prostora, br. D-13024 od 28.11.2000.godine, zaključen između G.P. “ Toming” Drinovci-Grude i Carinske uprave, potpisanim od strane direktora,
 - d) plaćanje dijela obaveze po nalogu direktora Carinske uprave, sa evidentnog računa br. 3526001000210018 Carinarnice Tomislavgrad, u iznosu od 219.563,32 KM, po Ugovoru o kupnji poslovnog prostora br.31-12-696 od 08.01.2001.godine, zaključenim između preduzeća “Čagić” d.o.o. Tomislavgrad, i Carinske uprave, potpisanim od strane direktora,

Uplaćene obaveze po Ugovorima za kupovinu poslovnog prostora u Tomislavgradu, Grudama i Mostaru, za potrebe carinarnica, nisu evidentirane u knjigovodstvu i finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima Carinske uprave,

- Odluku o formiranju komisija za popis sredstava, izvora sredstava, tuđih sredstava zatečenih na dan popisa, sredstava i obaveza Federalnog budžeta/proračuna, br.14-3-13622 donio je direktor dana 04.12.2001.godine. Međutim Centralna popisna komisija nije sačinila Konačni izvještaj o rezultatima obavljenog popisa, koji bi se potvrdio Odlukom direktora, i na osnovu iste izvršila likvidacija utvrđenih manjkova i način knjiženja utvrđenih viškova, iz razloga što popisna komisija u Upravi nije izvršile popis, a komisije za popis u carinarnicama su djelimično izvršile popis, utvrđen Odlukom direktora. Carinska uprava nije postupila u skladu sa članom 47. Zakona o budžetu-proračunu u FBiH, članom 65. 66. i 67. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna-budžeta u FBiH, kojima je propisana obaveza budžetskih proračunskih korisnika da najmanje jednom godišnje (31 decembra/prosinca tekuće godine) usklade stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom).

Ured za reviziju FBiH preporučuje :

- da se godišnji finansijski/financijski izvještaji/izvješća sačinjavaju u skladu sa članom 49. Zakona o budžetu/proračunu u FBiH i članovima 24. 25. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i dostave nadležnom ministarstvu u propisanom zakonskom roku,
- da se knjigovodstvo Carinske Uprave, kao budžetskog/proračunskog korisnika, koji u svom razdjelu ne sadrži potrošačke jedinice-glave, vodi u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH,
- da se izvrši uvid u način raspoređivanja prikupljenih javnih prihoda u 2001. godini na evidentnim i depozitnim računima Carinske uprave – carinarnicama,
- da se iz budžetskih/proračunskih sredstava isplaćuju izdaci koji su planirani u budžetu/proračunu do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu, i isti moraju biti uravnoteženi s prihodima i primicima,
- da se popis imovine, obaveza i potraživanja izvrši u skladu sa članom 65. 66. i 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta-proračuna u FBiH,
- da se izvrši popis sredstava i obaveza Federalnog budžeta-proračuna i to: obaveze po neiskorištenim novčanim sredstvima na depozitnom računu; zaliha robe oduzete u carinskom postupku i primljene po izjavi o ustupanju; potraživanja po osnovu nenaplaćenih carinskih pristojbi; potraživanja po osnovu rješenja iz upravnog postupka; potraživanja po osnovu rješenja iz prekršajnog postupka; i ostalih obaveza,
- da se izvrši popis sredstava i inventara zaprimljenih za realizaciju projekta ASYCUDA, i ostalih tuđih sredstava,
- da se uplaćene obaveze po Ugovorima za kupovinu poslovnog prostora u Tomislavgradu, Grudama i Mostaru evidentiraju u knjigovodstvu Carinske uprave, kao i da se na osnovu sklopljenih ugovora izvrši prenos prava raspolaganja u korist Carinske uprave,

3.2. MENADŽMENT I SISTEM INTERNIH KONTROLA

Prilikom analize rada menadžmenta i sistema interne kontrole, revizorski tim je u skladu sa INTOSAI standardom tačka 142. izvršio procjenu da li sistem interne kontrole pomaže zaštititi imovine i resursa, da li se osigurava tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća u Carinskoj upravi.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Carinske uprave FBiH i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Carinske uprave FBiH, utvrđena je unutrašnja organizacija, način rukovođenja i rada Carinske uprave. Ovim Pravilnikom je utvrđena podjela nadležnosti i odgovornosti.

U Carinskoj upravi formirano je Odjeljenje interne kontrole kao osnovna organizaciona jedinica, koja djeluje isključivo u ime i na zahtjev direktora i zamjenika direktora Carinske uprave FBiH, a u organizacionim jedinicama-carinarnicama Odsjek za kontrolno-revizione poslove koji obavlja poslove iz svog djelokruga kada mu odredi upravitelj Carinarnice.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju o radu Odjeljenje interne kontrole kao i Zbirnog izvještaja o kontroli trošenja sredstava za period 2000.godina i period od 01.02.2001. do 30.10.2001.godine u carinarnicama, br.14-12388 od 29.11.2001. godine, i poduzetim aktivnostima po istome, revizorski tim je konstatovao:

- da se kontrole vrše po zahtjevu direktora i zamjenika direktora Carinske uprave i po obavljenim kontrolama se sačinjavaju izvještaji,
- da menadžment nije po utvrđenim nepravilnostima u cijelosti poduzimao adekvatne mjere u cilju osiguranja poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, kao i utvrđivanja odgovornosti,
- da se kontrola nije vršila kontinuirano, blagovremeno iz kog razloga je za utvrđene nepravilnosti konstatovane u Zbirnom izvještaju, u pojedinim slučajevima kod poduzimanja disciplinske odgovornosti protiv rukovodećih radnika, od strane menadžmenta, Drugostepena disciplinska komisija za organe uprave FBiH utvrdila da je nastupila zastara vođenja postupka, zbog neblagovremenog utvrđivanja nepravilnosti i poduzimanja mjera,
- da kontrola nije obuhvatila poslovanje svih organizacijskih jedinica carinske službe, bilo da se radi o finansijskom/financijskom poslovanju ili pravilnoj primjeni zakonskih propisa.

Računovodstveni sistem i organizacija istog utvrđena je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Carinske uprave FBiH. Istim je utvrđeno da se u Upravi formira Sektor za računovodstvene poslove a u organizacionim jedinicama-carinarnicama Odsjek za računovodstvene poslove.

Carinska uprava nije donijela Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Uvidom u funkcionisanje računovodstvenog sistema, konstatovano je da pojedine organizacione jedinice-carinarnice ne vode obavezne računovodstvene knjige (dnevnik transakcija i glavnu knjigu), ne sačinjavaju finansijske/financijske izvještaje/izvješća i da se finansijske/financijske transakcije, odnosno promjene, ne evidentiraju neposredno na propisanim šestocifrenim kontima, odnosno da se uopšte ne evidentiraju.

Na osnovu uvida u organizaciju poslovanja, funkcionisanje interne kontrole i računovodstvenog sistema, revizorski tim smatra da ovakav vid rada interne kontrole i organizacije računovodstvenog sistema ne daju dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje prevara i grešaka, tačnost i potpunost računovodstvene evidencije i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća.

Ured za reviziju FBiH preporučuje:

- da se donese Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama,
- da Odjeljenje interne kontrole u Carinskoj upravi i Odsjek za kontrolno-revizione poslove u organizacionim jedinicama-carinarnicama svoj rad obavlja u skladu sa Uputstvom za rad odjela za unutarnju kontrolu,

3.3. IZVRŠENJE BUDŽETA-PRORAČUNA

3.3.1. PRIHODI

Struktura iskazanih ostvarenih prihoda i primitaka i odstupanje u odnosu na plan je slijedeće:

R br.	Opis	2001. godina		Odstupanje (4-3)	Index
		Rebalans budžeta-	Izvršenje proračuna		
1	2	3	4	5	6
PRIHODI I PRIMICI (I+II+III)		31,316.100	27,664.303	- 3,651.797	88,34
I Neporezni prihodi (1 +2)			118.211	+118.211	
1.	Prihodi od poduz. aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika		96.962	+ 96.962	
2.	. Naknade i takse i prih. od pruž.javnih usluga		21.249	+ 21.249	
II Potpore (grantovi) (3 +4)			164.262	+ 164.262	
3	Tekuće potpore iz inostranstva		144.880	144.880	
4	Tekuće potpore od ostalih nivoa vlasti		19.382	19.382	
III Prihodi iz budžeta/proračuna (5+6)		31,316.100	27,381.830	- 3,934.270	87,44
5.	Prihodi iz budžeta/proračuna za tekuće izdatke	23,816.100	24,535.439	+ 719.339	103,02
6.	Primici za nabavku građevina- carinski prijelazi	7,500.000	2,846.391	- 4,653.609	37,95

Prihodi iz budžeta/proračuna ostvarene su u iznosu 27,381.830,00 KM, u odnosu na plan manji su za 12,56 % a u strukturi iskazanih ukupnih prihoda i primitaka učestvuju 98,98 %.

Odstupanja u odnosu na plan donešen Odlukom o izmjenama i dopunama Budžeta/Proračuna FBiH za 2001.godinu, prihoda iz budžeta/proračuna koja su iskazana u Carinskoj upravi, u iznosu od 3,934.270,00 KM, odnose se na:

- manje uplaćena sredstva u odnosu na plan u iznosu od 4,698.533,05 KM, odnose se na manje uplaćena sredstva za izdatke za materijal i usluge 44.924,45 KM i izdatke za nabavku stalnih sredstava 4,653.608,60 KM.
Međutim treba naglasiti da je za izdatke za nabavku stalnih sredstava u budžetu/proračunu za 2001.godinu bilo planirano 7,500.000,00 KM a Carinskoj upravi doznačeno 5,550.000,00 KM. Pošto nisu iskorištena doznačena sredstva, u iznosu od 2,703,608,50 KM, ista su vraćena u budžet/proračun u skladu sa Instrukcijama o zatvaranju fiskalne 2001. godine korisnika Federalnog proračuna, Federalnog ministarstva finansija/financija br. 01-49-397/02 od 15.01.2002. godine,
- više uplaćena sredstva iz budžeta/proračuna za 2001. godinu u odnosu na plan u iznosu od 764.263,44 KM. Više uplaćeno se odnosi na doznake za: plaće i troškove zaposlenih 431.811,54 KM i doprinose poslodavca 332.451,90 KM.

Na osnovu uvida u evidentirane doznake iz budžeta/proračuna u 2001. godini u Carinskoj upravi i analitičke kartice po poslovnim jedinicama Federalnog ministarstva finansija/financija za 2001. godinu, revizorski tim je konstatovao da stanje nije usaglašeno, i da je Federalno ministarstvo finansija/financija iskazalo veće doznake u odnosu na Carinsku upravu u iznosu od 2,749.422,51 KM. Navedena razlika se odnosi na:

- povrat sredstava u budžet/proračun u iznosu od 2,704.561,21 KM, po Instrukcijama o zatvaranju fiskalne 2001. godine korisnika Federalnog proračuna, koja nije evidentirana u Federalnom ministarstvu finansija/financija,
- doznaka sredstava 24.10.2001. godine za unajmljivanje imovine (zakupnina Feroelektro) u iznosu od 44.861,30 KM, koja je evidentirana u Federalnom ministarstvu finansija/ financija a nije u Carinskoj upravi i ista se odnosi na plaćene obaveze za čuvanja robe oduzete u prekršajnom postupku.

Tekući grantovi iskazani su u iznosu od 164.262,00 KM, i čine 0,59 % ukupno iskazanih prihoda i primitaka. Grantovi iz inostranstva ostvareni su u iznosu od 144.880,00 KM, i odnose se na subvenciju Evropske zajednice za obuku korisnika i djelatnika za rad na održavanju ASYCUDA programa. Grant od ostalih nivoa vlasti – općine evidentiran je u Carinarnici Orašje u iznosu od 19.382,00 KM.

Vlastiti prihodi iskazani su u iznosu od 118.211,00, i čine 0,43 % ukupno iskazanih prihoda i primitaka.

Carinska uprava je u vlastitim приходima iskazala i transfer sredstava sa Depozitnog računa – Carinske uprave, na koji su uplaćivana sredstva javnih prihoda, na transakcijski račun u iznosu od 49.385,00 KM, koji je uplaćen 11.06.2001.godine (izvod C0244, Univerzal banka, Sarajevo) Ostali vlastiti prihodi ostvareni su po osnovu kamata na depozite u banci i naknade štete od osiguranja.

U skladu sa članom 8. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, članom 18. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH za 2001.godinu i Zaključka Vlade FBiH broj 54/01 od 29.03.2001.god ostvarene vlastite prihode Carinska uprava je bila dužna uplatiti u Federalni budžet/proračun.

3.3.2. RASHODI

Ukupno iskazani rashodi i izdaci Carinske uprave iznose 27,482.513,00 KM i u odnosu na plan manji su za 12,24 % ili 3,833.587,00 KM. Struktura iskazanih ostvarenih rashoda i izdataka i odstupanje u odnosu na plan je sljedeće:

R br.	Opis	2001. godina		Odstupanje (4-3)	Index
		Rebalans budžeta	Izvršenje proračuna		
1	2	3	4	5	6
	RASHODI I IZDACI (I+II)	31,316.100	27,482.513	- 3,833.587	87,76
	I Tekući rashodi (a+b+c+d+e)	23,816.100	25,485.997	+ 1,669.897	107,01
	a. Plaće i naknade (1+2)	17,359.300	19,025.793	+ 1,666.493	109,60
1.	Bruto plaće i naknade	13,463.300	13,308.794	- 154.506	98,85
2.	Naknade troškova zaposlenima	3,896.000	5,716.999	+ 1,820.999	146,74
3.	b. Doprinosi poslodavca	1,399.800	1,836.370	+ 436.570	131,19
	c. Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)	2,454.700	4,623.525	+ 2,168.825	188,35
4.	Putni troškovi	205.100	385.763	+ 180.663	188,08
5.	Izdaci za energiju	204.700	336.396	+ 131.696	164,34
6.	Izdaci za komunalne usluge	336.600	641.427	+ 304.827	190,56
7.	Nabavka materijala	568.000	709.319	+ 141.319	124,88
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	165.000	345.343	+ 180.343	209,30
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	380.500	974.985	+ 594.485	256,23
10.	Izdaci za tekuće održavanje	185.500	370.150	+ 184.650	199,54
11.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	60.100	73.688	+ 13.588	122,61
12.	Ugovorne usluge	349.200	786.454	+ 437.254	225,22
	d. Neizmirene obaveze iz 2000.godine (= 13)	2,602.300	-	- 2,602.300	
13.	Neizmirene obaveze iz 2000. godine	2,602.300	-	- 2,602.300	
	e. Izdaci za kamate i ostale naknade (=14)	-	309	+ 309	
14.	Kamate na domaće pozajmljivanja	-	309	+ 309	
	II Kapitalni izdaci (15+16)	7,500.000	1,996.516	- 5,503.484	26,62
15.	Nabavka građevina	7,500.000	1,829.498	- 5,670.502	24,39
16.	Nabavka opreme		167.018	+ 167.018	

Rashodi i izdaci iskazani u Konačnim finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima za 2001. godinu Carinske uprave, čine zbir rashoda i izdataka iskazanih u knjigovodstvenoj evidenciji Uprave i rashoda i izdataka iskazanih u finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima organizacionih jedinica-carinarnica, osim Carinarnice Grude koja nije iste sačinila. U Carinskoj upravi nisu obezbijedeni odnosno ista nije sačinila pregled ostvarenih rashoda i izdataka po šestocifrenim kontima, za koje je Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH propisana obaveza evidentiranja finansijskih/financijskih transakcija, odnosno promjena.

Ukupni tekući rashodi u 2001.godini iskazani su u iznosu od 25,485.997,00 KM što predstavlja povećanje u odnosu na plan 7,01 %.

Izdaci za bruto plaće (neto plaće, naknade, doprinosi iz plaća i porez na plaću) isplaćeni su u iznosu od 13,308.794,00 KM, a obračunati doprinosi na plaću na teret poslodavca 1,836.370,00 KM. Ukupni izdaci po osnovu plaća iznose 15,145.164,00 KM, veći su u odnosu na plan 1,90% i čine 59,43% tekućih rashoda.

Na dan 31.12.2001. godine u Carinskoj upravi bilo je zaposleno 1143 radnika međutim Pravilnikom o unutarnoj organizaciji i sistematizaciji Carinske uprave predviđeno je 880 radnika.

Naknade troškova zaposlenih isplaćene su u iznosu od 5,716.999,00 KM, odnosno za 46,74 % više u odnosu na plan. Carinska uprava nema analitički iskazane navedene troškove.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju revizorski tim je konstatovao slijedeće:

- suprotno članu 36. Zakonu o carinskoj službi FBiH i članu 16. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti FBiH i službenika federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, Carinska uprava vršila je obračun i isplatu naknade po osnovu smještaja na osnovu Zapisnika sa sjednice kolegija održanog 29.12.1999. godine u gotovu preko blagajne radnicima kojima pripada pravo na navedenu naknadu kao i radnicima koji nemaju pravo na ovakav vid naknade. Navedenim Zapisnikom određena je visina naknade (500,00 KM, 400,00 KM i 350,00 KM) zavisno od radnog mjesta na kojem se radnik nalazio, međutim naknada je isplaćivana djelatnicima preko blagajne i u većem iznosu navedenog u Zapisniku (600,00 KM),
- službenicima Carinske uprave izvršena je isplata jednokratne materijalne pomoći u vrijednosti od 400,00 KM po službeniku na osnovu Odluke br.02-10764 od 15.10.2001. godine i 300,00 KM po službeniku na osnovu Odluke od 28.12.2001.godine, a na isplaćeni iznos nije obračunat i plaćen porez na dodatna primanja po osnovu rada (50 %) što je u suprotnosti sa članom 11. Zakona o porezu na plaću (“ Sl. novine FBiH “, br.26/96, 27/97, 12/98, 29/00...16/01)
- naknada za bolovanje preko 45 dana evidentirana je kao rashod Carinske uprave, međutim istu treba evidentirati kao potraživanje sa pravom refundacije od Zavoda zdravstvenog osiguranja, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH,
- na naknade za ugovore o djelu koje su isplaćeni iz blagajne, obračunat je i plaćen porez, međutim isti nisu prije isplate u skladu sa Zakonom o porezu građana evidentirani u Poreskoj upravi,
- isplata naknada članovima komisije za polaganje carinskog ispita vršena je iz blagajne na osnovi Rješenja o imenovanju komisije, a u skladu sa Odlukom o visini naknade broj 14-1-856 od 18. 08. 2001. godine, međutim Carinska uprava je postupilo suprotno Zakonom o obligacionim odnosima, prema kojima je sa imenovanim članovima komisije trebalo zaključiti Ugovor o dijelu, i isti prije isplate, u skladu sa Zakonom o porezima građana podnijeti na evidentiranje u Poresku upravu,

Izdaci za materijal i usluge isplaćeni su u iznosu 4,623.525,00 KM, odnosno 88,35 % više u odnosu na plan, i čine 18,14 % tekućih rashoda. Najveće stavke navedenih troškova čine: unajmljivanje imovine i opreme 21,09%, ugovorene usluge 17,01%, nabavka materijala 15,34 %; izdaci za

komunalne usluge 13,87 %; putni troškovi 8,34 %, izdaci za tekuće održavanje 8,01 %, izdaci za usluge prevoza i goriva 7,47%, izdaci za energiju 7,28% i izdaci za osiguranje i bankarske usluge 1,59%

Troškovi reprezentacije Carinske uprave i 6 carinarnica isplaćeni su u iznosu od 157.178,00 KM i čine 0,64 % doznačenih prihoda za tekuće izdatke.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju po osnovu izdataka za materijal i usluge, revizijski tim je konstatovao:

- **da Carinska uprava nije postupilo u skladu sa članom 8. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2001.godinu tj. nije vršila nabavku robe, u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova («Sl. novine FBiH « br. 31/98).**

Kapitalni izdaci iskazani si u iznosu od 1,996.516,00 KM, utrošeni su za nabavku građevina 1,829.498,00 i nabavku opreme 167.018,00 KM.

U Godišnjem izvještaju/izvješću budžeta/proračuna Carinska uprava je iskazala tekuće rashode u iznosu od 25,485.997,00 KM, što je više u odnosu na plana 7,01 % ili 1,669.897,00 KM, i kapitalne izdatke 1,996.516,00KM, što je izvršenje 26,62 % u odnosu na plan.

Uzimajući u obzir iskazane podatke u Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta, doznake za neizmirene obaveze iz 2000. godine u iznosu od 2,602.300,00 KM koje su se u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja trebale knjižiti u 2000. godini, kao i da je za kapitalne izdatke za granične prelaze Izačić, Orašje i nabavka poslovnog prostora za carinarnice u Tomislavgradu i Goraždu obezbijedeno 2,846.391,00 KM a za navedene naknade utrošeno 1,924.515,00KM (planirana sredstava 7,500.00,00 KM uplaćeno iz Budžeta/ Proračuna 5,550.000,00 KM a Carinska uprava 2,703.608,60 KM, nije iskoristila u 2001.godini i ista vratila u Federalni budžet/proračun, prilikom zatvaranja transakcijskih računa), revizorski tim je konstatovao da su stvarni izdaci carinske uprave veći u odnosu na plan 5,348.579,00 KM.

Više iskazano u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta/proračuna po ekonomskim kategorijama, u odnosu na plan, se odnosi na: naknade troškova zaposlenih u iznosu od 1,820.999,00 KM; doprinose poslodavca 436.570,00 KM; putne troškove 180.663,00 KM; izdatke za energiju 131.696,00 KM; izdatke za komunalne usluge 304.827,00 KM; nabavka materijala 141.319,00 KM; izdatke za usluge prevoza i goriva 180.343,00 KM; unajmljivanje imovine i opreme 594.485,00 KM; izdatke za tekuće održavanje 184.650,00 KM; izdaci za osiguranje i bankarske usluge 13.588,00 KM; ugovorne usluge 437.254,00 KM; izdaci za kamate 309,00 KM i izdatke za nabavku stalnih sredstava 921.876,00 KM.

Ured za reviziju FBiH preporučuje:

- **da se smještaj i obračun i isplata naknada za odvojeni život od porodice za troškove ishrane i naknada troškova putovanja u mjesto stanovanja njegove porodice u vrijeme sedmičnog odmora, državnih praznika vrši u skladu sa Zakonu o carinskoj službi FBiH i Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti FBiH i službenika federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave,**
- **da se na dodatna primanja po osnovu rada obračunava i uplaćuje porez u skladu sa odredbama Zakona o porezu na plaću,**
- **da se u skladu sa članom 13. i 21. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, isplaćene naknade po osnovu bolovanja preko 45 dana evidentiraju na kratkoročnim potraživanjima,**
- **da se u skladu sa članom 13. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH, finansijske/ finansijske promjene, odnosno transakcije, u budžetu/proračunu evidentiraju neposredno na propisanim šestocifrenim kontima, a na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava,**

- da se sa licima koja su imenovana u komisije u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima zaključi Ugovor, a prije isplate naknada postupiti u skladu sa Zakonom o porezima građana,
- da se nabavka robe, obavljanje usluga i ustupanje radova vrši u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova,
- da se iz budžetskih/proračunskih sredstava isplaćuju izdaci koji su planirani u budžetu/proračunu, i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu,
- da Carinska uprava u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH, stvarne izdatke uskladi s budžetskim/proračunskim iznosima planiranim za svako tromjesečje ili neko drugo vremensko razdoblje koje odredi Ministar finansija/financija.

3.4 NOVČANA SREDSTVA

U bilansu stanja na dan 31.12.2001.godine na kontu novčanih sredstava iskazan je iznos 105.235,00 KM.

Carinska uprava je finansijsko/financijsko poslovanje, obavljala preko transakcijskih računa koji su bili otvoreni u Carinsku upravu i carinarnicama. Devizno poslovanje se obavljalo preko deviznih računa otvorenih u Carinskoj upravi.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, koja se odnosi na transakcijske račune, revizorski tim je konstatovao da Carinska uprava nije postupila u skladu sa Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija/financija, br. 01-49-397/02 od 15.01.2002. godine, o načinu i rokovima zatvaranja računa u poslovnim bankama. Sa transakcijskim računom su nastavili poslovanje i poslije 19.01.2002. godine, datuma određenog Instrukcijama za zatvaranje računa, i sve finansijske/financijske transakcije odnosno promjene na transakcijskim računima, do zatvaranja istih, su evidentirane u finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima 2001.godine.

Prema Instrukcijama, dio sredstva u iznosu od 2,704.561,11 KM, Carinska uprava je vratila na račun budžeta/ proračuna FBiH.

Na računima koji nisu zatvoreni (četiri računa) iskazana su sredstva u iznosi od 52.599,64 KM, a odnosi se na depozitni račun na kome su evidentirana sredstva za obuku djelatnika za rad na održavanju ASYCUDA programa u iznosu od 44.792,94 KM i tri devizna računa (577,32 EUR; 438,06 EUR; 3.096,63 USD).

Iznos sredstava iskazanih u bilansu stanja, na novčanim sredstvima, u iznosu od 29.759,36 KM odnosi se na novčana sredstva blokirana u Hercegovačkoj banci o čemu je dopisom br.14-1-782 od 22.01.2002.godine obaviješteno Federalno ministarstvo finansija.

Iznos blokiranih sredstava od 22.876,00 KM je dva puta iskazan u bilansu stanja Carinske uprave na poziciji novčanih sredstava, jer su ista bila iskazana u Upravi na akreditivima carinarnicama, a u carinarnicama na novčanih sredstava. Iz navedenog razloga iskazano stanje novčanih sredstava u bilansu stanje ne pruža tačan podatak.

Blagajničko poslovanje obavlja se preko glavne blagajne koja se vodi u Carinskoj upravi i blagajni u carinarnicama.

U organizacionim jedinicama (carinarnicama) Carinske uprave, u 2001.godini, bili su otvoreni transakcijski (evidentni i depozitni) računi za prikupljanje javnih prihoda budžeta/proračuna, koji su bili u funkciji do donošenja Odluke Vlade FBiH po kojoj se javni prihodi direktno uplaćuju u Federalni budžet/proračun, a isti nisu bili evidentirani u knjigovodstvu i finansijskim/ financijskim izvještajima.

Sa Raiffeisen bankom BiH d.d. Sarajevo, Carinska uprava zaključila je Ugovor o uslovima korištenja business kartice br. 199-13249 od 30.08.2001.godine. U toku 2001.godine business karticama izvršeno je plaćanje u iznosu od 3.216,82 KM u zemlji i inostranstvu. Pravljanje utroška sredstava je vršeno na osnovu Izvoda – Obavjesti banke. Uz navedeni izvod nisu

priloženi računi o pravdanju utroška sredstava i isti nisu bili ovjereni od strane odgovorne osobe.

Revizorskom timu nije prezentirana Odluka o otvaranju business kartice iz koje bi se moglo vidjeti ko ima pravo raspolaganja – korištenja business kartice, za koje namjene i u kojem iznosu se može koristiti.

Ured za reviziju FBiH preporučuje:

- da se u skladu sa Instrukcijama o zatvaranju fiskalne 2001.godine korisnika federalnog proračuna, Federalnog ministarstva finansija/financija podnese zahtijev poslovnim bankama za gašenje računa, a preostali saldo na računima uplati na račun Federalnog budžeta/proračuna,
- da se sa Raiffeisen bankom BiH d.d. Sarajevo, raskine Ugovor o korištenja business kartice br. 199-13249 od 30.08.2001. godine,

3.5 STALNA SREDSTVA

U bilansu stanja na dan 31.12.2001.godine iskazano je slijedeće stanje stalnih sredstava:

Stalna sredstva	15,391.725,00 KM
<u>Ispravka vrijednosti</u>	<u>2,432.420,00 KM</u>
Sadašnja vrijednost	12,959.305,00 KM

Stanje sredstava u pripremi i datih avansa, koji su evidentirani u bilansu stanja u stalnim sredstvima, i iskazani u knjigovodstvenoj evidenciji Uprave je slijedeće:

• Zgrade u izgradnji Carinarnica Goražde	504.424,61 KM
• Zgrade u izgradnji granični prelaz Izačić	2,416.281,99 KM
• Zgrade u izgradnji granični prelaz Orašje	2,269.897,83 KM
• Zdrada u izgradnji CUP	25.331,70 KM
• Zgrada u izgradnji Carinarnica Mostar	6.286,80 KM
• Ostali objekti	803,56 KM
• Avans za objekat i opremu Carinarnice Mostar	1,824.708,00 KM
• <u>Avans za kupovinu stan Carinarnica Tuzla</u>	<u>93.925,00 KM</u>
• Ukupno sredstva u pripremi	7,141.659,49 KM

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju u Carinskoj upravi i Carinarnicama u Sarajevu, Tomislavgradu, Novom Travniku i Tuzli, revizorski tim je konstatovao:

- da ne postoji evidencija o stanju stalnih sredstava po grupama u Carinskoj Upravi,
- da prenos stalnih sredstava iz Uprve u organizacione jedinice-carinarnice ne prati i odgovarajuća dokumentacija, na osnovu koje bi se pravilno izvršilo razduženje jedne organizacione jedinice a zaduženje druge organizacione jedinice, i evidentiralo u knjizi kapitalne imovine,
- da je Carinska uprava postupilo suprotno sa članu 8. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2001.godinu tj. nije vršila nabavku stalnih sredstava, u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova («Sl. novine FBiH « br. 31/98),
- da uplate avansa, sa evidentnih računa carinarnica po Ugovorima za nabavku poslovnih prostora u carinarnicama u Tomislavgradu, Grudama i Mostaru, nisu evidentirane u knjigovodstvu,
- da nije izvršeno usklađivanje stalnih sredstava iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa članom 65. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH,
- nije izvršen popis sredstava i inventara zaprimljenih za realizaciju projekta ASYCUDA, i ostalih tuđih sredstava koja su se nalazila u Carinskoj upravi 31.12.2001.godine,

- na stanju sredstava u pripremi Carinarnice Tuzla evidentirana je uplata u 2000.godini sredstava po osnovu Ugovora o kupoprodaji stana u iznosu od 85.000,00 KM, i poreza na promet nepokretnosti u iznosu od 8.925,00 KM. Kupljeni stan nije evidentiran u knjigovodstvenoj evidenciji kao stalno sredstvo Carinske uprave – carinarnice Tuzla i ako su sve obaveze ispunjene,
- po osnovu Ugovora o kupnji poslovnog prostora, zaključenog sa preduzećem Čagić d.o.o. Tomislavgrad, br.4-1-10/2001 od 08.01.2001. godine, izvršena je uplata dijela sredstava u iznosu od 199.126,88 KM sa transakcijskog računa Carinske uprave i ista nije evidentirana u knjigovodstvu na kontu datih avansa za nabavku stalnih sredstava. Razlika sredstava u iznosu od 219.563,32 KM, uplaćena je sa evidentnog računa Carinarnice Tomislavgrad,
- **Za potrebe Carinarnice Goražde zaključen je Ugovor o kupoprodaji građevinskog objekta, br. 9658/99 od 25.10.1999.godine, sa UNIS “Pobjeda d.j.l. Goražde, u devastiranom stanju, i izvršena uplata avansa u iznosu od 107.410,20 KM. Uplaćeni avans evidentirana je u knjigovodstvu na kontu dobavljača (trebao na avansima za nabavku stalnih sredstava) i za isti nije ispostavljena faktura na osnovu koje bi se mogao navedeni avans pravdati.**

Zbog naprijed navedenih nalaza revizorski tim nije u mogućnosti da potvrditi finansijsko/financijsko stanje stalnih sredstava na dan 31.12.2001.godine.

Ured za reviziju FBiH preporučuje:

- **da se nabavka stalnih sredstava vrši u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova,**
- **da Carinska uprava, kao budžetski/proračunski korisnik, koji u svom razdijelu ne sadrži potrošačke jedinice-glave, u skladu sa članom 56. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna vodi knjigu kapitalne imovine,**
- da se usvoje procedure po kojima bi se vršio prenos stalnih sredstava iz Uprve u organizacione jedinice-carinarnice i između organizacionih jedinica-carinarnica,
- **da se izvrši usklađivanje stalnih sredstava iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa članom 65. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH,**
- **da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju, vezano za kupovinu poslovnih objekata, u pogledu donošenja odluka o opravdanosti kupovine istih , obezbijedenje sredstava iz kojih će se vršiti plaćanje, kao i prenos prava raspolaganja na kupljenim objektima u korist Carinske uprave,**
- **da se izvrši popis sredstava i inventara zaprimljenih za realizaciju projekta ASYCUDA, i ostalih tuđih sredstava koja se nalaze u Carinskoj upravi-carinarnicama,**
- **da se uplaćene obaveze po Ugovorima za kupovinu poslovnog prostora u Tomislavgradu, Grudama i Mostaru evidentiraju u knjigovodstvu Carinske uprave, odnosno da se uplate za poslovne prostore u Goraždu i Tomislavgradu evidentiraju na stalnim sredstvima,**
- **da se kupljeni stan u Tuzli knjigovodstveno evidentira kao stalno sredstvo, izvrši uknjižba u vlasništvo Carinske uprave i provede dalja zakonska procedura,**

3.6. OBAVEZE – OBVEZE

U bilansu stanja na dan 31.12.2001.godine iskazane su obaveze u iznosu od 912.305,00 KM.

Kratkoročne obaveze i ragraničenja iskazani su u iznosu od 899.485,00, i odnose se na:

• kratkoročne tekuće obaveze	783.525,00 KM
• obaveze prema djelatnicima	8.817,00 KM
• finansijski/financijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	10.028,00 KM
• kratkoročna razgraničenja	97.115,00 KM

Na kratkoročnim tekućim obavezama evidentirane su: obaveze prema dobavljačima u iznosu od 200.082,96 KM, uplaćeni avansi za nabavku stalnih sredstava, materijala i više uplaćene obaveze u iznosu od 389.327,96 KM i obaveze po osnovu korištenja javnih prihoda sa depozitnog računa 972.770,00 KM.

Uplata avansa za nabavku stalnih sredstava, materijala i robe nije knjižena na propisanom šestocifrenom računu u skladu sa članom članom 13. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH.

Sa depozitnog računa Carinske uprave, na koji se vršila uplata javnih prihoda, suprotno Zakonu o izvšenju budžeta/proračuna FBiH i Naredbe o uplatnim računima prihoda budžeta/proračuna za 2001.godinu, korištena su za finansiranje/financiranje tekućih izdataka u 2001.godini, u iznosu od 2,283.630,00 KM od čega je izvršen povrat 1,310.860,00 KM, a iznos od 972.770,00 KM nije vraćen.

Kratkoročna razgraničenja u iznosu od 97.115,00 KM odnose se na razgraničene prihode po osnovu doznake sredstava za Obuku korisnika i djelatnika za rad na održavanju ASYCUDA programa u iznosu od 89.819,49 KM i ostalih razgraničenja 7.295,51 KM.

Carinska upravom FBiH zaključila je sa Europskom zajednicom, koju zastupa Komisija Europske zajednice, Ugovor o subvenciji br.9902.01.01-03. za provedbu operacije pod nazivom: Obuka za korisnike i djelatnike za rad na održavanju ASYCUDA sistema (Operacija). Carinska uprava je prihvatila da izvrši Operaciju na svoju vlastitu odgovornost. Vrijeme vršenja Operacije je 9 mjeseci od dana kada posljednja od dvije strane potpiše Ugovor. Zajednica je prihvatila da osigura maksimalno 150.000,00 Eura za ukupno prihvatljive troškove navedene u Ugovori, i izvršila je uplatu 80% avansa, a ostatak od 20% uplatit će se po završetku Operacije.

Carinska uprava nije sačinila 31.12.2001.godine Izvještaj o stepenu gotovosti Obuke korisnika i djelatnika za rad na održavanju ASYCUDA sistema, kao ni pregled namjenskog utroška sredstava na sprovedbi ove Operacije. Takođe revizorskom timu nije prezentiran Ugovor iz koga bi se mogao utvrditi datum početka sprovedbe Operacije.

3.7 SREDSTVA I OBAVEZE FEDERALNOG BUDŽETA/PRORAČUNA

Stanje sredstava i obaveza Federalnog budžeta/proračuna u Carinskoj upravi, za budžetsku/proračunsku 2001.godinu, koja nisu evidentirana u knjigovodstvu i finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima Carinske uprave već su revizorskom timu prezentirana u vidu pregleda stanja po carinarnicama, je slijedeće:

• obaveze po neiskorištenim novčanim sredstvima na depozitnom računu	1,357.147,89 KM
• nenaplaćena potraživanja po osnovu Rješenja u prekršajnom postupku i Rješenja u upravnom postupku (u periodu 1995-2000. godine)	28,321.765,15 KM
• nenaplaćena potraživanja po osnovu Rješenja u prekršajnom postupku i Rješenja u upravnom postupku (u 2001. godini)	7,649.657,39 KM
• potraživanja po osnovu nenaplaćenih carinskih pristojbi (1995-2000.god.)	494.576,01 KM
• potraživanja po osnovu nenaplaćenih carinskih pristojbi (u 2001. godini)	877.366,45 KM
• zalihe robe oduzete u carinskom postupku i primljene po izjavi o ustupanju	nema podatka

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju u Carinskoj upravi i Carinarnicama u Sarajevu, Tomislavgradu, Novom Travniku i Tuzli , revizorski tim je konstatovao:

- da je navedeni pregled sredstava i obaveza Federalnog budžeta/proračuna u Carinskoj upravi sastavljen na osnovu podataka dostavljenih od strane carinarnica, u kojima se vodila navedena evidencija, a po zahtijevu direktora Carinske Uprave,
- da za carinarnice u Orašju, Goraždu i Grudama nije iskazan podatak na obavezama po neiskorištenim novčanim sredstvima na depozitnom računu, a revizorskom timu nije prezentiran dopis kojim navedene carinarnice izjavljuju da nemaju navedenih obaveza,
- Odluku o popisu sredstava i obaveza Federalnog budžeta/proračuna na dan 31.12.2001. godine, donio je direktor Carinske uprave, dana 04.12.2001.godine, međutim Centralna popisna komisija nije sačinila Konačni izvještaj o rezultatima obavljenog popisa, iz razloga što komisije za popis u carinarnicama nisu ili su djelimično izvršile popis utvrđen Odlukom direktora,
- Odjel za unutarnju kontrolu u 2001. godini nije vršio kontrolu, u carinarnicama i carinskim ispostavama, prikupljanja, raspodijevanja i evidentiranja sredstava i obaveza Federalnog budžeta/proračuna,
- da se evidencija zaliha robe oduzete u carinskom postupku i primljene po izjavi o ustupanju u carinarnicama ne vodi na isti način, da se u dijelu carinarnica ne vodi u skladu sa Odlukom o načinu prodaje carinske robe i rasporedu sredstava dobijenih prodajom te robe (“Sl. novine FBiH” br. 5/96), odnosno da se evidencija uopšte ne vodi,

Zbog naprijed navedenih nalaza revizorski tim nije u mogućnosti da potvrditi iskazano finansijsko/ finansijsko stanje sredstava i obaveza Federalnog budžeta/proračuna.

Ured za reviziju FBiH preporučuje:

- da se izvrši popis sredstava i obaveza Federalnog budžeta-proračuna, na dan 31.12.2001. godine,
- da Odjel za unutarnju kontrolu izvrši kontrolu prikupljanja, raspolaganja i evidentiranja sredstava i obaveza Federalnog budžeta/proračuna u carinarnicama i carinskim ispostavama,
- da se sredstva i obaveze Federalnog budžeta/proračuna vode u knjigovodstvu Carinske uprave u vanbilansnoj evidenciji,

4. ZAKLJUČAK

Na osnovu izvršene revizije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2001.godinu Carinske uprave, Ured za reviziju FBiH preporučuje:

- da Odjeljenje interne kontrole u Carinskoj upravi i Odsjek za kontrolno-revizione poslove u organizacionim jedinicama-carinarnicama svoj rad obavlja u skladu sa Uputstvom za rad odjela za unutarnju kontrolu,
- da Odjel za unutarnju kontrolu izvrši kontrolu prikupljanja, raspoređivanja i evidentiranja sredstava i obaveza Federalnog budžeta/proračuna u carinarnicama i carinskim ispostavama,
- da se izvrši uvid u način raspoređivanje prikupljenih sredstava u 2001. godini sa evidentnih i depozitnih računa Carinske uprave – carinarnica,
- da se donese Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama,
- da se nabavka robe, obavljanje usluga i ustupanje radova vrši u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova,
- da se iz budžetskih/proračunskih sredstava isplaćuju izdaci koji su planirani u budžetu/proračunu do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu, i isti moraju biti uravnoteženi s prihodima i primicima,

- da Carinska uprava u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu FBiH, stvarne izdatke uskladi s budžetskim/proračunskim iznosima planiranim za svako tromjesečje ili neko drugo vremensko razdoblje koje odredi Ministar finansija/financija,
- da se knjigovodstvo Carinske Uprave, kao budžetskog/proračunskog korisnika, koji u svom razdjelu ne sadrži potrošačke jedinice-glave, vodi u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH,
- da se sredstva i obaveze Federalnog budžeta/proračuna vode u knjigovodstvu Carinske uprave u vanbilansnoj evidenciji,
- da se godišnji finansijski/financijski izvještaji/izvješća sačinjavaju u skladu sa članom 49. Zakona o budžetu/proračunu u FBiH i članovima 24. 25. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i dostave nadležnom ministarstvu u propisanom zakonskom roku,
- da se u skladu sa članom 13. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH, finansijske/financijske promjene, odnosno transakcije, u budžetu/proračunu evidentiraju neposredno na propisanim šestocifrenim kontima, a na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava,
- da Carinska uprava, kao budžetski/proračunski korisnik, koji u svom razdjelu ne sadrži potrošačke jedinice-glave, u skladu sa članom 56. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH, vodi knjigu kapitalne imovine,
- da se usvoje procedure po kojima bi se vršio prenos stalnih sredstava iz Uprve u organizacione jedinice-carinarnice i između organizacionih jedinica-carinarnica,
- da se popis imovine, obaveza i potraživanja izvrši u skladu sa članom 65. 66. i 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta-proračuna u FBiH,
- da se izvrši popis sredstava i obaveza Federalnog budžeta-proračuna i to: obaveze po neiskorištenim novčanim sredstvima na depozitnom računu; zaliha robe oduzete u carinskom postupku i primljene po izjavi o ustupanju; potraživanja po osnovu nenaplaćenih carinskih pristojbi; potraživanja po osnovu rješenja iz upravnog postupka; potraživanja po osnovu rješenja iz prekršajnog postupka; i ostalih obaveza na dan 31.12.2001.godine,
- da se izvrši popis sredstava i inventara zaprimljenih za realizaciju projekta ASYCUDA, i ostalih tuđih sredstava koja se nalaze u Carinskoj upravi-carinarnicama,
- da se smještaj i obračun i isplata naknada za odvojeni život od porodice za troškove ishrane i naknada troškova putovanja u mjesto stanovanja njegove porodice u vrijeme sedmičnog odmora, državnih praznika vrši u skladu sa Zakonu o carinskoj službi FBiH i Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti FBiH i službenika federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave,
- da se sa licima koja su imenovana u komisije u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima zaključi Ugovor, a prije isplate naknada postupiti u skladu sa Zakonom o porezima građana
- da se na dodatna primanja po osnovu rada obračunava i uplaćuje porez u skladu sa odredbama Zakona o porezu na plaću,
- da se u skladu sa Instrukcijama o zatvaranju fiskalne 2001. godine korisnika federalnog proračuna, Federalnog ministarstva finansija/financija podnese zahtijev poslovnim bankama za gašenje računa, a preostali saldo na računima uplati na račun Federalnog budžeta/proračuna,
- da se sa Raiffeisen bankom BiH d.d. Sarajevo, raskine Ugovor o korištenja business kartice br. 199-13249 od 30.08.2001. godine,
- da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju, vezano za kupovinu poslovnih objekata, u pogledu donošenja odluka o opravdanosti kupovine istih, obezbijedenje sredstava iz kojih će se vršiti plaćanje, kao i prenos prava raspolaganja na kupljenim objektima u korist Carinske uprave,
- da se uplaćene obaveze po Ugovorima za kupovinu poslovnog prostora u Tomislavgradu, Grudama i Mostaru evidentiraju u knjigovodstvu Carinske uprave, kao i da se na osnovu sklopljenih ugovora izvrši prenos prava raspolaganja u korist Carinske uprave,

- da se uplate avansa za poslovne prostore u Goraždu i Tomislavgradu, uplaćene sa transakcijskog računa Carinske uprave, u knjigovodstvu evidentiraju na stalnim sredstvima,
- da se kupljeni stan u Tuzli knjigovodstveno evidentira kao stalno sredstvo, izvrši prenos raspolaganja prava u korist Carinske uprave i provede dalja zakonska procedura,
- da se u skladu sa članom 13. i 21. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH, isplaćene naknade po osnovu bolovanja preko 45 dana evidentiraju na kratkoročnim potraživanjima

V. KOMENTAR

Carinska uprava se nije pismeno očitovala o Izvještaju/Izvješću o obavljenoj reviziji finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2001.godinu u ostavljenom roku. Očitovanje dato na Izvještaj/Izvješće pod brojem 05-2-7485 od 05.07.2002. godine, dostavljeno je u Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH istog dana tj. 05.07.2002. godine, u kome navodi da prihvata dio nalaze i da će po istim postupiti, a za dio nalaza dato je dopunsko obrazloženje, koje revizorski tim nije uvažio iz slijedećih razloga:

- obrazloženje dato u vezi primjene Uredbe o postupku nabavke robe, usluga i ustupanje radova, ne može se prihvatiti iz razloga što je Carinska uprava bila dužna, za nabavku stalnih sredstava, u potpunosti pridržavati se navedene Uredbe,
- u vezi obrazloženja datog da Carinska uprava nema analitički iskazane naknade troškova zaposlenih u iznosu od 5,716.999,00 KM, revizorski tim ne može prihvatiti, iz razloga što je isto konstatovao u toku postupka revizije da, Carinska uprava kao budžetski/proračunski korisnik koji u svom razdjelu nema propisane potrošačke jedinice-glave, nema na analitičkim računima iskazane naknade troškova zaposlenih,
- u vanbilansnoj evidenciji Carinska uprava treba voditi sredstva i obaveze Federalnog budžeta/proračuna, a način vođenja te evidencije, iznaći u dogovoru sa Federalnim ministarstvom finansija/financija.

Ovlašteni revizor

Munib Ovčina

Revizor

Hajra Imširević